

трудоу угоду, яка може бути розірвана [4, с. 24]. Публічним службовцям присвоюються ранги в межах кожного рівня. Їх всього шістнадцять, найвищим категоріям посад можуть бути присвоєні чотирнадцятий, п'ятнадцятий і шістнадцятий ранги. Правовий статус чиновника регулюється «Федеральним законом про чиновників». У Німеччині діє чіткий поділ посад на політичні і адміністративні. Необхідною умовою вступу на державну службу у Німеччині є знання німецької мови.

У Німеччині ефективно діє кар'єрна (закрита) модель державної служби, а тому вступ на публічну службу можливий тільки на початкову посаду в органі державної влади [4, с. 27]. Проходження служби, а саме просування по ній з однієї категорії на іншу можливе при успішній здачі іспиту.

Отже, зарубіжний досвід проходження державної служби в умовах її реформування та модернізації є дуже цінним для України. Його адаптація до вимог нашої держави та національних традицій сприятиме реформуванню й модернізації державної служби, вдосконаленню її проходження в Україні.

Література

1. Початкова підготовка та безперервне навчання державних службовців у Франції: Франція в Україні (Посольство Франції в Україні) // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ambafrance-ua.org.

2. Гриненко В. Професійне навчання вищих керівних кадрів для державної служби в зарубіжних країнах / В. Гриненко // Вісник УАДУ. – 2005. – № 3. – С. 162.

3. Dubowik A. Organizacja i struktura służby cywilnej w świetle ustawy z 2008 r. / A. Dubowik. – Warszawa: PiZS, 2009. – Т. 6. – С. 13.

4. Особливості публічного управління та адміністрування: Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К.: КНУКіМ, 2016. – 167 с.

УДК 341.233.1:025.11:4 (043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,

Плющ О.С., студент,

Навчально-науковий юридичний інститут

Навчальний Авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Реформування державного внутрішнього фінансового контролю та становлення центрального підрозділу з гармонізації (ЦПГ) в представлених нижче країнах відбувається як правило відповідно до

урядової Концепції. Проте шляхи реформування державного внутрішнього фінансового контролю (далі по тексту – ДВФК), у тому числі становлення ЦПГ, створення служб внутрішнього аудиту, забезпечення їх діяльності відповідною нормативно-правовою базою у кожній з країн є різною.

Наприклад, в Албанії в 2003 році Урядом країни було прийнято рішення про необхідність реформування системи ДВФК та було розпочато перший проект міжнародної підтримки TWINNING, по завершенні якого в 2005 році утворено ЦПГ. В подальшому упродовж 2007-2008 років прийнято закони про внутрішній аудит та управління бюджетною системою. В 2008 році розпочато другий проект TWINNING та прийнято нову Концепцію з реформування ДВФК на термін до 2013 року. І вже у 2009 році почався процес практичної розбудови системи державних фінансів[1].

У Хорватії реформування ДВФК розпочалося у 2004 році і здійснювалось у відповідності з двома Стратегіями: реформування на центральному та регіональному рівнях. У Хорватії реформування ДВФК здійснюється паралельно з реформуванням казначейства та загалом бюджетної системи країни.

Зокрема, становлення державного фінансового контролю неможливе без кваліфікованого персоналу. Відповідно, питанню підвищення кваліфікації представників органів ДФК в країнах ЄС приділяється значна увага, а саме для України цікавим є досвід в частині навчання та сертифікації внутрішніх аудиторів. В Хорватії у 2004 р. за допомогою іноземних експертів розроблена навчальна програма для підготовки внутрішніх аудиторів для державного сектору. Ця програма складалася з 7 обов'язкових модулів, кожен з яких розрахований на 1 тиждень навчання. Проте, в 2010 р. кількість модулів скорочено до 5. Тренерами в процесі навчання виступають працівники ЦПГ. Після проходження курсу навчання кожен з претендентів складає іспит і повинен провести 2 аудити під наглядом працівників ЦПГ і лише після цього отримує свідоцтво. Зазначене свідоцтво дійсне лише в державному секторі центрального рівня. Держава оплачує підготовку внутрішніх аудиторів для державного сектору. В Хорватії створена Спеціальна Рада внутрішніх аудиторів, збори якої організовує ЦПГ один раз на рік.

В Болгарії було розроблено закон, в якому передбачалося (на перехідний період), що всі інспектори, яким запропоновано стати внутрішніми аудиторами, повинні здати іспит. Цей іспит можна було здати щопіврічно впродовж 2 років з моменту отримання пропозиції, тобто фактично претендент має 5 спроб. 500 спеціалістів висловили бажання стати внутрішніми аудиторами. За допомогою проекту SIGMA було розроблено анкету зі 100 питань, за якою й здійснювалося тестування.

У Словенії курс навчання триває 2 роки. Учбовий матеріал надається міжнародними організаціями. Навчання розподілено на 2 курси: початковий та повний. Завершення початкового курсу – є мінімально необхідним рівнем для працевлаштування внутрішнім аудитором у державно-му секторі. Повний курс достатньо дорогий, проте сертифікат, виданий за результатами завершення цього курсу, має міжнародне визнання.

В Угорщині ЦПГ є незалежним від організацій зовнішнього аудиту. Запроваджена так звана система оцінки якості діяльності служб внутрішнього аудиту здійснюється двома шляхами. У першому випадку працівники ЦПГ досліджують це питання в державному органі без складання звіту, а лише надають рекомендації внутрішнім аудиторам та керівництву щодо покращення роботи. В Хорватії ЦПГ організовує семінари і практичні заняття спільно з Державним офісом з аудиту. Також ЦПГ у формі семінарів і тренінгів співпрацює з Радою з реформування ДВФК.

У Румунії ЦПГ співпрацює з Палатою внутрішніх аудиторів (вищий орган аудиту) та з Комітетом у сфері внутрішнього аудиту, який розглядає стратегічні напрями розвитку внутрішнього аудиту, опрацьовує нормативно- правові акти в цій діяльності та є дорадчим органом для ЦПГ і Міністерства фінансів. Вищий аудиторський орган в Румунії підпорядкований безпосередньо Парламенту. Координації діяльності ЦПГ з Рахунковою палатою поки немає.

З огляду на викладене, зазначимо, що саме функціонування Центрального підрозділу гармонізації дозволяє та забезпечує здійснення заходів щодо реформування ДВФК в згаданих вище країнах. Відповідно, для України доцільно створити окремий підрозділ, який забезпечуватиме координацію реформ у сфері ДВФК на регіональному рівні, із чітким розмежуванням та закріпленням конкретних регіонів за кожним працівником цього підрозділу, що власне уже здійснено на базі Державної фінансової інспекції України.

Разом з тим, як зазначають міжнародні експерти, цього недостатньо, оскільки центральний підрозділ гармонізації повинен бути створений в Міністерстві фінансів України. Відповідно, в Україні відсутній підрозділ, що відповідає за фінансове управління і контроль [2]. Разом з тим для практичного запровадження заходів щодо реформування ДВФК в Україні потрібне належне нормативно-правове та організаційне підґрунтя процесу побудови систем внутрішнього контролю як на центральному, так і на регіональному рівнях. Тому в рамках дослідження цього питання розглянемо досвід здійснення державного фінансового контролю у провідних європейських країнах.

Таким чином, незважаючи на наявні розбіжності, пов'язані з особливостями державного устрою, шляхи реформ у діяльності з

внутрішнього аудиту європейських країн мають багато спільних рис з Україною.

Література

1. Порядок денний асоціації Україна–ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію Україна, ЄС; Порядок, Нота, Міжнародний документ від 20.11.2009, 12.11.2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_990/page2?nreg=994_990&find=2&text=%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C&x=0&y=0.

2. Заключний документ міжнародної конференції «Стратегія адміністративної реформи: рекомендації SIGMA Урядові України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.center.gov.ua/pro-tsentr/proekti/sigma>.

УДК 341.233.1:656.6:477 (043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,

Побережнюк В. В., студентка,

Навчально-науковий юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

Функціонування бюджетних відносин будь-якої країни з огляду на обмеженість фінансових ресурсів, спрямованих на реалізацію соціальних та економічних програм, вимагає підвищення ефективності державного фінансового контролю. У світовій практиці оцінка виконання державних програм є об'єктом такої форми контролю, як державний фінансовий аудит. Система державного фінансового контролю, яка була побудована до 2016 року в Україні, не забезпечувала належного рівня фінансово-бюджетної дисципліни як загалом у державі, так і на регіональному рівні зокрема. Це було наслідком низки проблем, які створюють тенденції до зростання кількості та обсягів основних фінансових порушень. По-перше, необхідно зазначити, що термінологічний апарат та базові питання державного фінансового контролю були розроблені недостатньо. Це було викликане тим, що вітчизняні експерти, науковці та органи державної влади звернули увагу на необхідність ефективної системи державного фінансового контролю лише у кризовий період розвитку України. Специфічне ставлення до державного фінансового контролю, його недооцінка зумовлені також тим, що він реалізувався у площині переплетіння державних, регіональних, корпоративних та індивідуальних інтересів. Один з науковців, Жураковський де Сас Т.Б., стверджував, що